

znaja vsak četrtek
in velja s poštino
vred in v Mariboru z
pošiljanjem na dom
za celo leto K 5.—
za pol leta „ 2.60
za četrť leta „ 1.30

Naročnina se pošilja
spravništvu v tiskarni
sv. Cirila, koroške
ulice št. 5. List se
pošilja do odpovedi.

Deležniki katol. tis-
kovnega društva do-
bivajo list brez po-
sebne naročnine.

SLOVENSKI

GOSPODAR.

List ljudstvu v pouk in zabavo.

Posamezni listi dobé
se v tiskarni in pri
gospodu Novak-u na
velikem trgu po 70 h.

Rokopisi se ne vra-
čajo, neplačani listi
se ne sprejemajo.

Za oznanila se plačuje
od navadne vrstice,
če se natisne enkrat,
po 12 h, dvakrat 18 h,
trikrat 24 h.

Štev. 25.

V Mariboru, dne 22. junija 1899.

Tečaj XXXIII.

Zakaj in kako se nam je združiti?

III. Kako hira kmetištvo.

Reklo se bi malo da ne lahko, da vodo nosi v morje, če nam kdo razlaga, kako ubožava ubogi kmet. O tem je pač samo jeden glas, možje vseh, drugače toliko različnih strank priznavajo in poudarjajo, kako kmetiški stan, ki je vendar podlaga in steber državi, propada in strada. Toda, kakor prav trdi Zalinger, govori se mnogo, da je treba kmetu pomagati, ne stori se pa zanj nič; ali kakor je pisal svoj čas Rodbert: «Kapital ima tako zakonodajo, ki ga bolj in bolj bogati; delavstvo išče take zakonodaje, ki bi ga ovarovala ubožavanja; posestvo ima pa tako zakonodajo, ki ga sili v vedno večjo osiromašenost.»

Kako je nekedaj cvelo poljedelstvo na Siciliji! Imenovala se je ta dežela «žitnica Rimu»; koliko zrnja je izvažala, koliko skupička sprejemala! A denašnje dni nêma nič več svobodnih kmetov. Vsa zemlja je v rokah veleposestnikov; ti jo dajejo v najem zakupnikom, zakupniki pa po male kosce podzakupnikom. Srce človeku krvavi, če sliši, kako ti siromaki trpé lakoto; človeško shajati jim ni mogoče. Zato so se v obupnosti pred nekaj leti uprli; zacelili so jim lačne želodece s sabljami in patronami — za koliko časa, kdo vé? In na otoku Sardiniji je stanje kmetovalcev kar ogrozno. Ne jestvine, ne zaslužka, ne upanja. Čital sem v novinah o na pr. 150 rodbinah, ki že cel mesec néso imele v ustih ne koščka kruha. Ob čem prav za prav živé, s čim se redé, je uganjka.

Vsak dan, vsako uro vidiš pretreslive in presunlive prizore: kako na pol sestradane ženske v celih četah hodijo okrog, da bi si pri veleposestnikih ali pri občinah izprosile ali izkričale pomoč, pa zastoj. Nič bolje se ne godi drugim italijanskim oratarjem. Njih velika večina leto in dan ne vidi mesa, še komaj kruha ali krompirja. Hranijo se neredkoma s hranoj, kakršna nam še na misel ne pride. Na stotisoče jih prebiva v zemlji ali pod zemljo, v jamah, kletih, brlogih. Zato, ker doma ne najdejo poštenega kruha, izseli se jih stalno vsako leto do 60.000, zlasti v Ameriko; a še mnogo, mnogo več jih pride čez leto iskat kruha v Avstrijo, na Francosko, v Švico, na Nemško. Kmet v Italiji je do malega z obema nogama že v grobu.

Izginolo je pa že, izkrvavélo, reči se more, poljedelstvo na Angleškem. Zemlja je malone vsa v lasti velikih grajščakov. Delimo jo lahko v tri dele. Jeden del se ne obdeluje več; pasejo se po njem velike črede ovac, ki dajejo volno za volnárnice. Drugi del se še obseva, pa na debelo. Njegovi gospodarji, tisti grajščaki, nemajo nič družine, razven kolikor je nujno potrebujejo v hiši in hlevu. Obdelujejo polje kolikor mogoče s stroji; kar pa ne kaže s stroji, pa ne z družinoj, ki je nêmajó, tudi ne z rednimi kmetiškimi delavci, ampak ceneje tako-le: Pogodé se s kakim podjetnim človekom — navadno so ti ljudje malo vredni — «po črez,» da jim opravi ta in ta dela. Ta podjetnik nabere sam delavcev, moških in ženskih in, žal, tudi mladoletnih otrok. Plačuje jih on, navadno v kakej slaboglasnej krčmi. Taka «banda»

je živa Sodoma, hodeča Gomora: vse vprek živi, vse vprek spi; vlačí se od veleposestnika do veleposestnika, dokler je kaj dela. Potem se pa stlači v kak kraj, vas ali še bolj mesto, kolikor še količkaj gre na tesno in — strada do prihodnjega dela. Tretji del zemljišča pa dajejo v zakup malim zakupnikom. Ti bi bili tedaj nekaki kmetje, samo da néso na svojem. Godi se jim, kakor je uradno dokazano, zelo trdo; če prav jim grajščaki, prisiljeni, znižujejo vedno bolj in bolj zakupnino, vendar se ne morejo vzdrževati; stroški so večji nego dohodki. Drug za drugim se mora umeknóti, z večjo ali manjšo izguboj. In če se ne umakne o pravem času, pride prej ali slej na nič. Kmetovanje ne nese več; zato je tudi zemeljna vrednost pala za polovico.

Na Francoskem ima tri četrťine poljedelcev poprek komaj po 300 frankov, t. j. po kakih 130 gld. letnih dohodkov; ali more ob tem živeti rodbina? Zato je že velik del polja opustošen, zato vse beži in teče v mesto, če prav se vlada trudi zavreti ta tok, zato oratarji ne marajo dece — nemajo otrok (!) Izhirala bi ta v svojej neugnanosti čudovita država v doglednem času, če se je, kakor se je je v podobnih slučajih že večkrat, ne usmili previdnost Božja.

Tudi na Nemškem ogromna večina posestnikov nêma toliko zemlje, da bi se mogla preživiti z njoj: 76 odstotkov lastnin ne obsega črez 6 hektarov. Razmeroma malo kmetovalcev je, ki bi mogli shajati ob svojej kmetiji; drugi si morajo iskati prizaslužka drugod. In če prav se razseg obdelane zemlje

Listek.

Jeruzalemsko romanje.

(Piše prof. J. Zidanšek.)

19. Iz Jeruzalema v Betlehem; votlina in cerkev Kristusov. rojstva; druge znamenitosti.

«Ti Betlehem, zemlja Judova, nikakor nisi najmanjši med knezi Judovimi; kajti iz tebe bo prišel vojvoda, kateri bo vladal moje ljudstvo Izrael (Mih. 5, 2).» Vsi dobro vemo, na koga se ozirajo te preroške besede in kako so se izpolnile; mesto Betlehem je namreč bolj imenitno in slavno znano kakor največa svetovna mesta od tistega časa sem, odkar se je v njegovi okolici narodil Zveličar naš. V Jeruzalemu navdajajo nas pogosto otožni spomini na najžalostnejše reči, ki so se v njem godile; a kedar izgovarjamo ljubko ime Betlehem, razjasni se nam lice in spomin, in zdi se, kakor bi nam v hipu bila zasvetila tista zvezdica, ki je sv. Trem kraljem pot kazala k Božjemu detetu. Še celo taki ljudje, ki so zgubili vero in čednost, spominjajo se z velikim veseljem svoje mladosti, ko so na sveti večer v domači hiši v kakem koticu pripravljali «Betlehem,» ko so prirezavali pa-

pirnate pastirce ter osličke in jih postavljali pred jaslice. Oj, blaženi čas! Oj, sveta noč, ko so nebeške trume na Betlehenskíh livadah pele: «Gloria in excelsis Deo» in ko je angel naročeval prestrašenim pastirjem: «Ne bojte se! Kajti glejte oznanjam vam veliko veselje, katero bo vsemu ljudstvu; ker danes vam je rojen Zveličar, kateri je Kristus Gospod, v mestu Davidovem. In to Vam bodi znamenje: Našli boste dete, v plenice povito in v jaslih položeno.»

V četrtek 28. aprila peljali smo se iz Jeruzalema proti jugu v Betlehem. Prav hladno jutro je bilo, ko smo se vozili po visoki Refajmski ravani in mojega ogrskega tovariša na vozu je tako zeblo, da sem ga moral s svojim plaščem malo zagrniti. Ti kraji so zelo podobni našim dalmatinskim pokrajinam; golo skalovje, vmes pa rodovitna zemlja, na kateri raste razno južno sadje; proti vzhodu bile so videti visoke moabske gore, proti zapadu nas je pa nižje gorovje ločevalo od sredozemskega morja. Tudi tovrne živali in ljudje, ki so nas srečavali ali ki so postajali pri hanih, in vodnjakih, spominjali so me na Dalmacijo. Cesta je tukaj prav dobra, menda najboljša v celi sv. deželi; tik nje zagledali smo vodnjak, ki zaznamlja kraj, kjer se je bila zvezda zopet prikazala sv. Trem kraljem in jih dovedla v Betlehem.

Ko premagamo precejšen breg, smo vrh hriba, odkoder je na vse kraje zelo lep razgled, posebno nazaj proti Jeruzalemu; tu se nahaja velikansk gršk samostan, ki se imenuje Elijev, pa ne po preroku Eliji, ampak po nekem razkolniškem škofu. Nekaj dalje je Tantar, kjer imajo avstrijski usmiljeni bratje bolnišnico; za apotekarja je takrat bil gosp. Nushole, duhovnik iz sekovske škofije. Blizu pol ure pred Betlehemom stoji pa ob cesti nekakšna zanemarjena kapela s popolnoma kamenito okroglo streho; to je grob Rahelin, ki je tukaj porodila najmlajšega Jakobovega sina Benjamina, pa tudi na tem mestu umrla; leta 1841. so si judje ta spomenik osvojili, toda skrbijo prav slabo za njega.

Čim bolj ko se bližamo Betlehemu, tem prijaznejši je kraj; sadunosniki, dobro obdelane njive in zeleni vrti razveseljujejo naše oko; in Betlehem sam je kaj ljubeznjivo mesto, pozidano na dva ne previsoka griča; 2 stolpa presegata druge navadne stavbe in hiše, ki so večinoma lepo pobeljene; ljudje nas prijazno pozdravljajo in vrle Betlehemčanke tekajo brzih nog mimo nas, pogosto z velikim vrčem vode na glavi; spominjali smo se Marije, ki je tudi tako po vodo hodila najbrž k istemu studencu. Splošen utis je torej za tujca dovolj prijeten in vidi se takoj, da je Betlehem krščansko mesto;

veča in množi, manjša se lastnina malih kmetov; na pr. na Porenskem se je od leta 1882—1895 zmanjšalo posestvo malim posestnikom čez 3 odstotke (a prav velikim posestnikom zmnožilo za bliz 35 odstotkov). Da na Nemškem poljedelcem rožice ne cvetó, kaže tudi resnica, da vse sili v mesta, a poslov in delavcev za dom ni dobiti. Prisiljeni sprejemljejo tuje, posebno česke in poljske ljudi v delo, če prav se bojé in trepečejo, da se ne bi njih kraji, zlasti na severo-vshodu, poslovanili. Vlada je izdala v tem oziru stroge naredbe in ukaze; toda sila kola lomi in zlomila bo tudi nekoliko pač opravičeni strah nemški. Mislijo tudi že na to, da bi Kitajcev navabili v deželo, da bi z njimi kmetovali; pa bojé se jih menda še bolj — če prav mogočno zatrjujejo, da se Nemci boje samo Boga in nikogar drugega. Zemljárji (agrarci) so zadobili v zadnjih letih sicer veliko moč v državi; pa ker so jim voditelji grajščinarji (junkeri), skrbé vse bolj za velegospodarstva nego za pravo kmetištvo. Mnogo več koristi mu prinese s časom združništvo, ki se ravno sedaj razvija. Toda o tem kasneje.

A na Ruskem, ki nam izvaža toliko žita, tam mora biti gospodarjem dobro? Ne. Uradna raziskovanja so dozdružila, da samo 16 odstotkov kmetov toliko pridelava, da zložno lahko prodaja zrnje; jedna tretjina pridelava za dom, dobra polovica pa še za svoje potrebe premalo. Vrh tega je, kedar je dobra letina, žito v Rusiji tako cenó, da ga kar zametajo, ker se mnogokod ne izplača voznina do trga ali do železnice. Če prav tedaj ogromna večina ne prideluje preveč, vendar ga jeseni vse prodaja, ker je treba poravnati davke in druge dolžnosti. Na zimo pa vró v tvornice, ki delajo zaradi tega zlasti v tem času, ali pa si najdejo kakega drugega prizasluzka, da se preživé in si nakupijo semena. Če je pa letina slaba, preti jim glad. Torej tudi slabo, če prav ima Rusija s svojim zemljárstvom in svojim bogatorodnim poljem še prekrasno prihodnost, kedar se prav razvije.

Zelo žalostno siromašijo poljedelci na Ogerskem. Znano je, kako so hrumeli tam poslednja leta socialistično nadahneni kmetje in kmetiški delavci. Vzrok temu hrupu in tej zapeljanosti pa ni hudobnost, ampak lakota. Tomić nam opisuje njih bēdo tako-le: Na Ogerskem je že mnogo, mnogo kmetov nemaničev. Že l. 1890 so jih našeli 1.900.000: dninarjev, hlapcev in drugih poljedelskih delavcev — za ogerske razmere mnogo preveč; a posestnikov je bilo samo 1.600.000. A ti posestniki so toliko prezadolženi, da ima njih veliko število domovanje samo na videz,

v resnici pa nēma niti jedne opeke na strehi več svoje. To so največji ubožci. Ko ob žetvi poplačajo davke in dolg, ne preostane jim nič, še toliko ne, kolikor si prihrani za zimo dninar. Ko pride pomlad, kmétujejo stradajoč. Veliki posestniki imajo v lasti ogromen del zemlje; to dajejo posameznim najemnikom v obdelek na akord: za domenjeno plačilo jo njim obdelujejo kakor kmet svojo sebi. Ti ljudje — recimo jim kólikarji, ker ne dobivajo dneine, ampak toliko, kolikor prevzamejo v delo polja — ti kólikarji so strašni reveži: komaj za najsilnejše potrebščine si prislužijo. In takih kólikarjev in dninarjev je zmirom več; zakaj samosvoji gospodarji ginejo. Zaradi prezadolženosti se tisoč in tisoč kmetom domovje proda vsako leto; l. 1896. na pr. se je prodalo na prisilnej dražbi 15.000 posestev. Še mnogo več jih pa samih prodava, ker ne morejo shajati. Prepíše se vsako leto posestev z osebe na osebo 300 do 400 tisoč! Plačujejo obrestij po 12, po 14 odstotkov; pa ker ni lahko dobiti posojila — posojilnic ni — zapadejo večinoma v kremplje oduh, katerim plačujejo (v žitu) po 30 do 50 odstotkov! Tako propadajo in množé število dninarjev, ki jih je že itak preveč. Prej so lahko našli dela; sedaj pa veleposestniki razsežne svoje lastnine obdelujejo vse s stroji; roke stroje samo vodijo. Zato pa imajo v celem letu služja samo kakih 80 do 100 dnij; v teh treh mesecih si morajo zaslužiti za vse potrebe celega leta za-se in za svoje! In življenje je zmirom draže; zlasti užitinski davek tré siromaka; zabolí ga pri vsakem grizljaju in pri vsakem požirku. Posebno velika beda jih stiska zlasti po bogatej in prerodovitnej ravnini aljfeljskeje. Ali je čudo po tem takem, če se jim zvrta v glavi?

Kako je v Dalmaciji, kako v tužnej Istri, vse premnogokrat čujemo. In v Galiciji! Kako razdrobljena posestva so tam! Kako malo čistega dohodka njih večina prinaša! In kako jih imajo bolj in bolj oderuški Judje v pesteh! V več kmetiških okrajih gospoduje ravno sedaj grozna bolezen gladnica (hungertifus): Ker preveč stradajo, zato zbolévajo. Na Češkem in Moravskem še dosedaj néso zmogli doplačati državnih posojih, danih leta 1871 in 1872, če prav so jih iztirjavali s siloj: «Kjer ni, še cesar izgubi pravico.» Na Spodnjem Avstrijskem pripoveduje Šajher, kako so mu tožili kmetje, pridni, delavni kmetje, da ne morejo več jesti s svojo družino za jednoj mizoj: ne smejo namreč dajati poslom takih slabih jedij, kakršne morajo sami uživati; sicer bi jim ušla. In pri nas na Slovenskem? Kdor ima oči, da vidi, vé, da tako ne more več iti dolgo časa. Kako slabo kmetiški ljudje

živé, kako so gozdi izsekani, kako peša vse! Sam poznam župe (fare,) v katerih je malo-katera rodbina, ki bi imela redno kruh pri hiši; v nekaterih ga redkokedaj vidijo. Še krompirja mnogokedaj ni. A trudijo in pehajo se noč in dan. In prepíčila in preslaba hrana provzročuje razne bolezni in prezgodnjo smrt. In če imaš dninarje, ali bi bili zadovoljni s tistoj hranoj, kakršno imaš navadno ti?

So pa še jasnejša znamenja, kako propada kmetištvo. O tem prihodnjíč!

J. M. Kržišnik.

Pozor, število Slovencev se šteje!

Bodoče leto 1900 štelo se bode zopet v Avstriji ljudstvo po narodnosti, spolu itd. Slovansko časnikarstvo zahteva, naj bi se narodnost določevala po materinem jeziku. A bati se je, da bodo te zahteve ostale brez vspeha in da se bode, kakor doslej, narodnost določevala po »občevalnem jeziku« t. j. po tistem jeziku, katerega človek govori po navadi v svojem domačem krogu. Ministerstvo je že vse pripravilo, da se bode to štetje pravi čas začelo in izvršilo. Slovani imamo mnogo vzrokov biti silno pozorni na to štetje. Z določitvijo občevalnega jezika požró nam druge narodnosti pri vsakem štetju veliko število naših rojakov, jih prištevajo Nemcem ali Italijanom, potem pa zaničljivo kriče: glejte, kako malo vas je; vaš narod nazaduje in kmalu vas nič več ne bode.

Je pač resnično, da imamo malo zelo bogatih ljudi, da nimamo mnogo velikih posestnikov in uplivilnih uradnikov in da je torej pri ljudskem štetju število našega naroda odvisno od toliko tujih uplivilov, da se s konstatiranjem »občevalnega jezika« nikdar ne določi pravo število Slovencev. Težko je delo, s katerim se moramo tu upirati tem sovražnim uplivilom. Ali malo je bolj koristnega dela. Zato pa treba pravočasno na delo.

Najpoprej je treba ljudstvo podučiti. Na shodih, kateri se vršijo še tekom tega leta, naj se opozarja ljudstvo na važnost ljudskega štetja. Naj se daje ljudem pogum, da bodejo pošteno povedali svojo narodnost tudi tam, kjer je to gospodarju, ali komu drugemu neprijetno. Ako uradnik — in tacih bode mnogo — ne zapisuje točno in hoče Slovence za Nemce vpisovati, naj se mu vsak odločno upré in če se s pošteno besedo ne doseže pravica, naj se hitro pri bližnjem rodoljubu ali pri kakšnem poslancu pritoži. Ako se bode pošteno in pravično štelo, potem bode zginilo tisto zlagano število Nemcev po naših trgih in mestih, katero je umetno skovano. Tu velja rešiti svojo čast po pogovoru:

prebiva namreč v njem več tisoč kristjanov, nekaj sto mohamedanov, umazanega juda pa k sreči tam ni nobenega! Ko stojimo na glavnem trgu, zagledamo še kakih par sto korakov pred nami veliko, črnikasto poslopje, ki je najbolj podobno kakšni trdnjavi; to je kraj Kristusovega rojstva. Zopet so oo. frančiškani, ki nas sprejmejo tako prijazno in gostoljubno, kakor bi si že bili stari znanci; redovniki raznih narodnosti nahajajo se v tem samostanu; tudi nekaj Avstrijancev in celo eden Slovenec je tam samostanski brat.

Kakor kristjani nikdar niso iz spomina zgubili sv. krajev v Jeruzalemu, tako tudi niso pozabili na tisto votlino blizu Betlehema, v kateri se je rodil Zveličar sveta. Vemo že sicer od svoje mladosti sem, da je bil Jezus rojen v hlevu; a to nas ne sme motiti, ker na jutrovem nimajo takih hlevov ko pri nas, ampak rabijo kaj radi bližnje gorske votline za živinske hleve in tak hlev v veliki votlini imeli so tudi Betlehemiški pastirci. Vendar pa ne smemo misliti, da je ta sveta votlina še dandanes pod prostim milim nebom. Leta 333 postavil je tu cesar Konstantin po volji svoje pobožne matere Helene prekrasno, velikansko Marijino cerkev (baziliko), ki je po 44 stebrih razdeljena v 5 ladij; in glejte, ta stavba še danes stoji in presega torej po svoji starosti in znamenitosti vse cerkve

celega sveta; še celo Rim nima nobene tako stare cerkve. Tu se pač vidi, da je previdnost Božja posebno čuvala kraj Kristusovega rojstva; prilomastili so Perzi v sveto deželo, prišli so Turki in povsod podirali in požigali, pa te cerkve se niso upali dotakniti; še celo mohamedanski vojvode pošiljali so tu sem darove, posebno mnogo dragocenega olja, ki bi naj gorelo v lampah nad krajem Kristusovega rojstva. Žalibog, da ta staroslavna cerkev vedno bolj razpada, ker se krščanski svet premalo briga za njo in so jo skorej že celo v svojo oblast dobili razkolniški Grki; ti so jo tudi s tem pokvarili, da so postavili zid povprek med srednjim in sprednjim cerkvenim delom ali prezbiterijem; kdor torej stopi v cerkev, vidi pač visoke stebre in široke ladije, prikrit mu je pa prezbiterij z glavnim oltarjem, ker tam obhajajo Grki in Armenci svojo službo Božjo. Ako se vest katoliških narodov in glavarjev kmalu ne vzdrami, bo že čez nekaj desetletij ta ne samo v verskem, ampak tudi v starinskem oziru velevažna stavba za nas zgubljena ali mogoče tudi porušena. Videl sem berača, ki na tem nekaj posvečenem kraju stanuje, ki si tudi večkrat zakuri, da se pri ognju malo pogreje in si kave skuha.

Toda vstopimo v votlino Kristusovega rojstva; od dveh strani vodijo stopnice v njo.

Votlina je dolga 12 m., široka 4 m. in visoka 3 m., deloma z belim mramorjem, deloma pa z rdečim damastom lepo preoblečena; na njeni vshodni strani je oltarček in pod njim v kamenitem tlaku velika srebrna zvezda z ganljivim in pomenljivim napisom: «Hic de virgine Maria Jesus Christus natus est, Tukaj je bil od device Marije Jezus Kristus rojen.» 15 srebrnih gorečih lamp razsvetljuje noč in dan to sv. mesto. Ne dajo se popisati čuti in misli, ki navdajajo romarja, ko kleči in moli na tem svetem kraju; taki trenotki ga obilno odškodujejo za hude in bridke ure, kakršnih vsak zemljan dovolj ima.

Nekaj korakov od tod proč na drugo stran je kraj, kjer je Božje dete v jaslicah ležalo in celo blizu stoji oltar posvečen sv. Trem kraljem, ki so tukaj molili «novorojenega kralja judovskega.» Pri tem oltarju imeli smo romarji skupno slovesno službo Božjo s pridigo, ker pri onem oltarju nad krajem Kristusovega rojstva razkolniki ne pustijo maševati katoliškim duhovnikom. Kako nas ti ubogi krivoverci sovražijo, pokazalo se je l. 1873, ko je po svojih popih razvneti grška druhal pridrla v votlino in razmetala in razbila in raztrgala vse, karkoli je bilo katoliškega; zato je tudi tu sem turška vlada poslala stražo in vedno čepita tam blizu dva vojaka, katera se pa malo brigata za svojo

»Kdor materin jezik zataji, matere vreden ni.« Ne sme biti več dovoljeno, da nemški ali nemškutarski gospodar zapisuje svoje posle, svoje uradnike itd. za Nemce, ampak vsak zahtevaj, da bo sam izjavil to, kar se naj zapiše o njem v štelno polo. Ako bode ljudstvo pravi čas in zadostno podučeno, potem se bode pokazalo, da smo Slovenci na Štajarskem še krepek narod, ki se množi, je zaveden in ima na svoji zemlji svojo bodočnost. R.

Naš cesar bolan.

Naš cesar se je zadnji teden pri ogledovanju dunajske državne železnice prehladil in dobil protin v ledijah, ki ga ovira pri gibanju. Vsled tega mora ostati par dni v sobi, kjer pa izvršuje vsa opravila kakor dosedaj. Ko naši naročniki dobe list v roke, bo gotovo že zopet popolnoma ozdravel, ako se bo bolezen razvijala naravnim potom. Dne 27. t. m. bo v dvorni kapeli izročil novoimenovanemu kardinalu dr. Missii kardinalski baret.

Shod avstrijskih gasilcev.

Letos bi se moral vršiti shod vseh avstrijskih gasilcev v beli Ljubljani. Toda nemški gasilci so odpovedali svojo navzočnost v Ljubljani, ker je Ljubljana slovenska. Vsled tega letos shoda ne bode. Slovenski gasilci se lahko iz tega slučaja mnogo naučijo. Dočim še so zmeraj nekateri slovenski gasilci tako neodločni, da zanemarjajo svoj materin jezik in se gibljejo le po nemškem povelju, se nemški gasilci zavedajo svoje narodnosti celo do nestrpnosti. Bržkone bodo si slov. avstrijski gasilci svojo zvezo osnovali.

Tržaški namestnik.

Primorski Slovenci si iskreno želijo, da bi jim vlada odvezla sedanjega namestnika v Trstu, grofa Goessa. V Trst spada na namestniški stol gošč, ki je samostojen in odločen na vse strani. Grof Goess pa nima dovolj sposobnosti in samostalnosti, zato se da voditi od laških politikov, ki pa za Avstrijo niso posebno vneti. Sedaj se sliši, da vlada vendar misli odpoklicati grofa Goessa.

Nemiri na Srbskem.

Srbska vlada ima sedaj polne roke dela. Po državi se širijo spisi, ki strastno napadajo vladarsko hišo Obrenovičev ter neprikrito naštevajo grehe razkralja Milana in kralja Aleksandra. Ljudstvo se poziva, naj se upre ter prime za orožje, da si izvojuje slo-

bodno domovino. Vrhutega pa ne dajo Srbom miru tudi mohamedanski Albanci iz sosedne Macedonije. S turškimi četami prihajajo na Srbsko ter tamkaj ropajo in ubijajo. Srbi se jih ne morejo ubraniti.

Mogočna Rusija.

Rusija bode zasedla veliko, lepo in znamenito luko Bender Abbas v perzijskem zalivu, kjer bode zgradila trdnjavo prvega reda ter jo hoče z notranjo zemljo zvezati z železnico, ki bode priklopljena sibirski železnici. S tem bode Rusija zadala nov udarec Angleški. Iz Bender Abbasa potujejo karavane v srednjo Azijo. Avstrijski politiki bi morali skrbeti, da si mogočno Rusijo pridobijo za zaveznico.

Dopisi.

Dravsko polje. Piše in govori se mnogokrat navdušeno o silnem narodnem napredku našem, koliko smo dosegli v preteklih 40 letih, v dobi blažene ustave; ali ta oduševljenost se kmalu ohladi in slavospev utihne, ko se le nekoliko ozremo krog sebe. Povsod vidimo narodno brezbriznost, ali pa čujemo le javkanje na tihoma brez dejanja; tu pa tam se kdo zažene v narodno delo, ali brž omahne, kakor bi se ustrašil napora ali ovir. To velja posebno gledé naših trgovcev in obrtnikov. Tu je velika rana; kedaj se bo zacelila? Naselivši se v kakem mestu ali trgu postanejo mlačni; čez nekaj časa se pa prevržejo v nemškutarje, kakor žito v plevel. Slovenski znajo le, kadar jim prinašamo denar, ali kadar hočejo kupce privabiti. Tako podpiramo svoje najhujše nasprotnike. Konsumna društva, kje ste?

Na Ptuiji pa imamo sicer narodne obrtnike in trgovce; ali kaj to pomaga, če kupujejo celo naši omikanci iz mesta in iz dežele pri zagrizenih nemškutarjih ali nemških nacionalcih. Kaj porečete k temu? To je sramotno, to niso narodnjaki, to so narodni reveži, ki sami sebe klofutajo. Če tako dela priprosti narod, se mu to prizanaša, ker mnogokrat ne ve drugače; ne dajo se pa opravičiti omikanci slovenski, ki se ponašajo s svojim narodnjaštvom, in ki togote izkipijo, če jim poveš, da ne delajo moško, pravilno in značajno, ker podpirajo zaničevalce svoje domovine.

No, o vsem tem se je že mnogo pisalo; nov pa je nastopni slučaj, ki nam kaže veliko predrznost in ošabnost ptujskih posilnemških obrtnikov. Ni še davno, da je bil

ptujski dimnikar Wressnigg obsojen zaradi razžaljenja časti. Gospodar-delodajalec je namreč terjal slovenski račun; a dimnikar se je zaklinjal, da ne da nikdar slovenske pobotnice. Gospodar mu je seveda odprl vrata na stežaj; ali Wressnigg je hotel nekako bojkotirati dotičnega gospodarja, pisoč mu: »in vendar bom jaz pometal, storite, kar hočete.« Ne, to se mu ni posrečilo; kajti dobil se je drug dimnikarski mojster; zdaj pometa g. Rakoša iz Ormoža vse dimnike v okolici. Kdor je zares narodnjak, zapisal si bo ta jako podučljivi slučaj in se po njem ravnal začenski od 1. julija. Priporočamo prav toplo g. Rakošo vsem g. nadučiteljem in župnikom in sploh vsem domoljubom po deželi in mestu od Cirkovec in Majšperga tja dol do Sv. Bolfanka na Kogu.

Gornja Radgona. (Veselica) »Kmetijskega bralnega društva v Gornji-Radgoni« 18. jun. t. l. je čez vse naše pričakovanje sijajno dobro izpala. Čeravno je bilo prav slabo vreme, vendar se je nabralo od blizo in daleč toliko gostov, da je bila dvorana do zadnjega prostora zasedena. Vse točke obširnega programa so se v naše veliko veselje prav dobro izvršile. Domači tamburaši so nam pod vodstvom g. organista Čiriča iz kapeljske župnije prav točno zaigrali marsikateri veseli komad. Imeli smo nadalje dva domača pevška zbora obenem, namreč možki in mešani zbor; in akoravno smo videli v svoje veliko veselje med njimi nekatere nove pevške moči, jih je znal naš domači g. organist Kocbek voditi tako lepo, da so celó prav težke kompozicije v naše začudenje lepo zapeli. Prepričani smo, da, ako bo ta sloga, ki se je ravno tukaj pokazala, trajala naprej, bo naše narodno petje prispelo do velike popolnosti. S posebno radovednostjo smo zasledovali izvrševanje šaloigre »Mutec«, katero so predstavljali domači diletantje. Vsak izmed njih je svojo ulogo častno rešil, tako da je bilo nam v veliko veselje, igralcem pa bo v novo spodbudo, se o gotovem času zopet pokazati. To sem Vam hotel povedati, g. urednik, da bo vedel tudi svet, da Slovenci v Gornji Radgoni nikakor ne spimo, ampak marljivo delujemo na narodnem polju.

Št. Janž na Vinski gori. Piše se nam: V jutro, dne 13. t. m. vničil je ogenj, le za malo svoto zavarovano hišo spoštovanega posestnika in dolgoletnega župana g. Balt. Glušica. Kako je nastal ogenj, je neznano, in predno se je opazilo, bila je že vsa streha, krita s slamo, v plamenu. Nevarnost bila je velikanska za vsa, v bližini ležeča poslopja in le ugodnemu nevetrovnetemu

puško in bajonet, ampak si za kratek čas obleko krpata ali pa nogavice pleteta. Žalostno je gotovo, če se razni kristjani prepirajo in pretepajo tam, kjer so angeli peli: »Slava Bogu v višavah in mir ljudem na zemlji;« pa uzrok je ta, ker »niso vsi ljudje dobre volje« in ker niso polni Kristusovega duha. —

Iz svete votline šli smo še najprej v druge podzemeljske prostore; sv. Jožef ima tu spodaj posebno kapelico in oltar; ravno tako se nahajajo oltarji na grobu nedolžnih otročičev, prvih mučenikov, na grobu svetega Evzebija, sv. Pavle in njegove hčere in nazadnje smo še obiskali oltar sv. Hieronima in njegovo celico; ta učeni svetnik, naš rojak prebival je tu 37 let in se pečal z molitvijo in s prestavljanjem sv. pisma; umrl je leta 420 in bil tudi tukaj pokopan; pa pozneje so prenesli njegovo sv. truplo in pa jaslice v Rim v cerkev sv. Marije Maggiore, kjer se še dandanes oboje hrani in spodobno časti. Iz kapelice sv. nedolžnih otrok pride se po ozkih stranskih stopnicah naravnost v cerkev sv. Katarine, ki je zdaj Betlehemska župnijska cerkev. Ker so namreč Grki katoličanom vzeli staro Marijino cerkev, zato so si očetje frančiškani tik nje postavili novo; posebno naš slavni cesar Franc Jožef I. so veliko pripomogli, da je bila cerkev sv. Katarine

leta 1880 dovršena in posvečena. Tukaj so vsi duhovniki romarji maševali, ki niso mogli priti na vrsto v sv. votlini. Ob 8. uri bila je v tej cerkvi črna peta sv. maša, pri kateri so Betlehemski šolarčki lepo sicer, pa preglasno odpevali in peli; kakor vojaki bili so v vrstah postavljeni na eni strani dečki, na drugi pa deklice in nas vse je veselilo in spodbujalo dostojno in pobožno obnašanje teh nedolžnih otrok.

Omeniti moram še nekatere znamenitosti, ki se nahajajo ali v Betlehemu ali v njegovi okolici. Obiskali so romarji tako zvano »votlino mleka« s kapelo, ki je na južni strani mesta; v to votlino se je bojda bila sv. rodbina skrila, predno je bežala v Egipt; tu sem rade zahajajo krščanske pa tudi mohamedanske matere, si odkrhavajo nekaj tamošnjega vapnenca, katerega potem v vodi raztopijo in belkasto tekočino izpijejo — z nekimi posebnim namenom.

Pomenljiv je tudi Davidov vodnjak, iz katerega je ta kralj najrajše pil vodo. Ko ga je v vojski pri Adolamu zelo žejalo, je vskliknil: »O da bi kdo dal vode piti iz vodnjaka v Betlehemu, ki je pri vratih!« Na to so jo udarili trije hrabri možje sredi skoz sovražnikove čete, ki so Betlehem oblegale in mu prinesli zaželjene vode; a on zdaj ni hotel piti, ampak je vodo Bogu da-

roval in po zemlji razlil, ker je videl, da so mu jo vojaki dobili in prinesli le z očitvidno nevarnostjo za svoje lastno življenje. — Dobre četrte ure zunaj mesta proti vshodu je tisti kraj, kjer so pastirci v prvi sv. noči bedeli in angeljsko petje zaslišali. Več oljkinih dreves obdaja neko votlino, v kateri imajo Grki svojo kapelico; v srednjem veku pa je stala na tem pašniku in nad votlino lepa cerkvice, kateri je bilo ime Gloria. Tu se zopet vpraša romar, kje je vzrok, da se nahajajo skorej vsi taki pomenljivi kraji v tujih, razkolniških rokah; ne motim se, ko rečem, da je to zakrivila malomarnost evropskih katoličanov, ker videl sem sam, da so Grki in Rusi bolj vneti za sv. kraje, kakor mi. Zato me tudi zdaj boli, ker ni nikjer opaziti živahnega gibanja za prvo slovensko romanje v sveto deželo; ali bi ne bilo zelo častno za nas, ko bi se reklo: pobožni Tirolci bili so prvi, katoliški Slovenci pa drugi?! Ako se to romanje ne bo vršilo, osramočeni smo pred celo Avstrijo in pred celim katoliškim svetom; Kranjcem gre čast, da so sprožili to lepo misel, če se pa ne izvrši, bo sramota splošna ali vseslovenska; zato, na noge rojaki!

Proti jugozapadu, eno uro od Betlehema so Salomonovi ribniki, kjer se je nekdanj nabirala dobra pitna voda in od koder je po velikanskih vodovodih pritekala v Jeru-

vremenu in bližnjim sosedom, ki so prihiteli na pomoč v obilnem številu, se je zahvaliti, da se ni ogenj dalje razširil. Potem je prihitela tudi izdatna pomoč sl. požarne brambe iz Velenja. Akoprav je Velenje celo uro od pogorišča oddaljeno, bili so gasilci v precejšnjem številu v najhitrejšem času na mestu in rešili svojo nalogo izborno. To prostovoljno gasilno društvo je res, od gosp. stotnika pl. Adamoviča do zadnjega moža na svojem mestu. Bog plati trud, od nas pa: najsrčnejša zahvala!

Razne stvari.

Iz domačih krajev.

(Imenovanje.) Naš rojak, g. K. Lubec, finančni ravnatelj v Ljubljani, je imenovan dvornim svetnikom.

(God sv. Cirila in Metoda) se obhaja letos v katoliški cerkvi dne 7. julija. Kresovi v čast slovanskima apostoloma se bodo zažigali na predvečer, torej dne 6. julija zvečer. Posebno mnogo kresov pričakujemo letos ob jezikovni meji od Dravograda do Spielfelda.

(Cerkvene zadeve.) Na Razborju pri Loki se bo obhajal sv. misijon od 24—30 junija. Vodili ga bodo oo. lazaristi iz Celja. — Na Ponikvi bo začel domači mojster g. Ant. Turk popravljati orglje.

(V obrambo.) V očigled nesramnim napadom umazanega celjskega lističa, *Deutsche Wacht*, ki polni svoje lačne predale z vestmi iz rodbinskih krogov, v katere se nepoklicana vtika, ker je čut srama za take netaktnosti popolnoma izgubila, sem primoran, da v interesu svojega poštenega imena javno konstatujem, da je grda in ostudna laž — vreden produkt vrednih očetov — da bi se bil napram svojemu gospodu tASTU zavezal na kak način koli, ki bi me zamogel ovirati v političnem nastopanju kot Slovenec. Svojemu katoliško-narodnemu prepričanju sem in ostanem zvest do konca svojega življenja, o čem se bodo moji klevetniki še predobro prepričali.

Na druge posameznosti napadov ne odgovarjam, ker nisem vajen zasebnih stvari vlačiti v javnost in ker se s to lažnjivo družaljo sploh ne maram spuščati v časniško polemiko.

Konjice, dne 15. junija 1899.

Dr. med. Fran Janković.

(Osebnosti.) Okrajni živinozdravnik gosp. Alojzij Pavlin v Ljutomeru je imenovan veterinarim konceptistom pri deželni vladi v Ljubljani.

zalem. Pred 25letji je neka bogata Anglikanka ponudila mnogo denarja, da bi se pokvarjeni vodovodi popravili, pa Turek ni hotel tega dovoliti in zato še mora Jeruzalem vedno čakati, kedaj mu dojde ta velika dobrota. Ustno izročilo trdi, da je v tem kraju Salomon prebival v gorkem poletnem času in da se o svoji Visoki pesmi ozira na sedajno rodovitno dolinico Vadi Urtas in na studenec Ajn Sali, ko pravi: «Moja nevesta Marija devica, ti si zaprt vrt in zapečaten studenec.»

Povem še to, da je turški trgovec Dabdub nektare romarje povabil na obed; toda jaz sem se mu odtegnil, ker ne znam po turško sedeti, še manj pa jesti in piti. Nakupil sem si rajši nekaj molekov in svetinj pri častljivem katoliškem starčku Abufelu, nekdanjem Betlehenskem županu in potem sem se naravnost peljal domu — v Jeruzalem.

Smešničar.

Stotnik: «Čujte, korporal! Došla mi je pritožba, da se čuje ob četrtkih silno žvižganje iz vojašnice. Zakaj?»

Korporal: «Javim ponižno gsp. stotnik, jaz sem ukazal žvižgati. Imamo namreč ob četrtkih, knedlje, vojaki režejo žemlje in če bi ne žvižgali, bi vse pojeli.»

(Birmovanje) bode dne 25. junija v Ločah in pri Sv. Jerneju, 26. v Špitaliču in Žičah, 27. v Prihovi, 29. v Konjicah, 1. julija v Stranicah, 2. v Žrečah, 3. pri Sv. Kuni-gundi, 4. v Skomarju, 5. v Vitanju, 6. pri Sv. Joštu, 8. na Doberni, 9. pri Novicerkvi, 10. v Črešnjicah, 11. pri Sv. Martinu, 13. v Vojniku.

(Na c. kr. učiteljsku) v Mariboru se prične pismeni zrelostni izpit 26. junija, ustni pa 6. julija.

(Upokojenje.) Gospod profesor Fran Janežič na c. kr. učiteljsku je vložil prošnjo za upokojenje.

(Malenkostno stališče.) Mariborski občinski svet je odklonil prošnjo mariborske Posojilnice za dovoljenje gostilniškega obrta v Narodnem domu. Utemeljel je svoj odlok z izjavo, da ni gostilna potrebna, v resnici pa ga je nagnilo k temu odloku malenkostno in tesnosrčno stališče, da nasprotuje Slo- vencem, mogoče da nekoliko tudi strah pred prusaškimi kričaji. Sicer pa mariborski občinski svet sam ve, da njegov odlok ni nobenega mariborskega Slovenca vznemiril, kajti tudi preko modrih glav mariborskih svetovalcev se lahko dobijo gostilniške koncesije.

(Mariborska mladina.) Tukajšnja mladina obiskuje samo nemške šole, kjer se sčasoma navzame popolnoma pruskega duha, kar dokazuje, da mlečniki s kredo in ogljem po zidovih pišejo z neokretnimi črkami: «Heil und Sieg!» velikokrat niti pravilno. Ali se jim to v šoli naroči, da s tem paglavci dajejo mestu nemški značaj, bi pa le rad vedel. Ako jaz na katerega naletim, privedem ga k Vam gospod urednik, da mu izprašava vest. Na svidenje!

(Tat v okrožnem sodišču mariborskem.) Porotne obravnave se še sedaj vrše. Pretečeni petek so imeli kar pet oseb na zatožni klopi. Med izpraševanjem obtožencev, prišla je dosedaj neznana oseba med poslušalce ter odščipnila dvema verižico od ure. Jedna ukradena ura vredna 80 gld. je zlata, druga je baje vredna 24 gld. je srebrna. Žandarmi, ki so stražili obtožence, morali so k poslušalcem, ter nobenega niso poprej pustili venkaj, da so ga preiskali, ako ni ukradel kake ure. Ne ur ne tatu niso našli. Smešno je bilo videti, kako smo se spogledovali, kedo bo tat, držal se je pa vsak za žep, da pravi tat ne potisne ure komu nedolžnemu. Kaj takega se redko dogodi, celo v največjih mestih.

(Pred porotnim sodiščem v Mariboru) je te dni stala cela rodbina: 45letni Jožef Mlakar iz Leskovca, njegova sestra, njegova žena, njegov oče in njegova mati ter hlapec Fr. Poljanec. Obtoženi so bili radi umora, krivega pričanja, krvosramnosti, tatvine in ponarejanja menic. Obravnava je pravila take reči na dan, da je državni pravdnik imenoval obtoženega Jožefa Mlakarja «ostudo človeštva». Mlakar je bil radi krvosramnosti, krive prisege, zapeljavanja h krivemu pričanju, ponarejanja menic in tatvine obsojen na osem let težke ječe.

(Iz gornjeradgonskega okraja.) Velik volilni shod se skliče v Ivanjih dne 2. julija. En državni in en deželni poslanec bosta razpravljala o delovanju državnega in deželnega zbora. Govorilo se bode tudi o volitvah sploh in posebej o bližnji volitvi okrajnega zastopa. Mora se enkrat dognati naloga tega okraja in mora se enkrat ves okraj poprijeti složno vseh potrebnih sredstev v ugodno izvršitev te naloge. Radi tega bodo na ta volilni shod povabljeni zlasti vsi občinski zastopniki, kakor so: župani, svetovalci, odborniki, in vsi volilni možje za okrajni zastop. Mirno in brez strasti naj obe volilni stranki izjavita svoje zahteve; potem se bode skušalo doseči sporazumljenje obeh strank glede teh zahtev kakor tudi sporazumljenje glede sredstev v dosego teh zahtev. Naj nihče ne misli, da je ta shod naperjen proti sedanjemu okrajnemu načelniku. Ne, zlasti v sedanjih kritičnih razmerah mu ne zavi-

damo njegove službe. Nam je le pred očmi vsestranski napredek tega okraja. Več prihodnjč.

(Čudno pa vendar resnično.) V Kozjem so se izpreobrnilo naši nasprotniki v toliko, da so si omislili slovenske napise, kar jim bode v čast povedano. Tako se čita nov napis na oskrbnikovi vili «Gostilna». Drug nov napis se glasi «Gostilna pri Anton Bahu v Bistrem grabnu», tudi ta gostilničar je trobil prej v oskrbnikov rog. Gospod notar Filafer je tudi dal napraviti zlatimi črkami napis, a samo v nemščini. Slovenci kozjanskega okraja, zahtevajte pri tem gospodu vedno slovenska pisma, kakor so na pr. pogodbe, juternja itd. Naj mu diši tudi slovenska pisava, a ne samo slovenski groši.

(Iz kozjanskega okraja.) Kmalu bode prišel naš slovenski praznik sv. Cirila in Metoda. Že danes opozarjam vse katoliške Slovence kozjanskega okraja, zažgite prav mnogo kresov po holmcih 6. julija na predvečer na čast našima slovanskima blagovestnikoma in pokažite, da ste krščanski narod slovenski. Naj nam bode ta praznik: praznik slovenskega naroda.

(Nov poštni voz) prihaja v Kozje iz Rajhenburga, ki ima slovensko-nemški napis, ki se glasi: C. kr. pošta. Rajhenburg. Vsa čast Rajhenburžanom. Bog daj, da bi se na vseh poštinih vozovih v kratkem čitalo slovensko besedilo!

(Volitve v okrajni zastop brežiški) se bodo vršile dne 26, 27. in 28. t. m. Treba bo zadnjega slovenskega moža na volišču, da bo zmaga naša. Zato pa naj nikdo ne ostane doma. Koliko ljubezni ima g. baron Moscon za kmete brežiškega okraja, pokazal je letos s svojim čudnim govorom v deželnem zboru. Slovenski kmetje, obrnite hrbet bar. Mosconu in njegovi stranki!

(V Ptuj) je umrl v noči 15. t. m. po kratki tridnevni bolezi knjigovodja ptujske posojilnice, g. I. Sedlaček. Bil je marljiv in občespoštovan mož. Naj v miru počiva!

(Studentenheim v Ptuj). Za nemške dijake se bo otvoril v Ptuj bržkone že za prihodnje šolsko leto dijaški dom v dose-danjem gimnazijskem poslopju. Za gimnazij se zida namreč novo poslopje. Nam ni znano, ali je staro ptujsko gimnazijsko poslopje mestna ali deželna last. Ako je mestna last, potem bomo Slovenci morali odgovoriti s slovenskim dijaškim domom, ako pa je poslopje deželna last, potem se čudimo mirni krvi ptujskih Slovencev.

(V Cirkovcah) na Dravskem polju se je vršila dne 30. maja volitev župana. Izvoljen je bil sedaj že v drugokrat gospod Anton Goljat.

(Na Frankolovem) se bodo občinske volitve vršile 1. julija t. l. Upamo, da pridejo krščanski in rodoljubni možje v odbor.

(Iz humske okolice pri Ormožu) se nam piše: Dne 11. t. m. blagoslovil se je v Loperčicah ob velikej cesti na posestvu Petra Zdravca po dom. Amerikanca — križ. Enako 18. t. m. na Humu blizu cerkve na posestvu Matjaža Potočnika iz Šalovec, vselej ob veliki udeležitvi vernega ljudstva od blizu in daleč. Blagoslovljenje vodil je obojekrat s primernimi nagovori č. g. kaplan Fran Gartner iz Ormoža. V soboto dne 24. t. m. v dan patrona podružne cerkve sv. Ivana Krstnika bo na Humu ob 1/28. uri zarano sv. zahvalna maša, pri kateri se zberejo vsi tukajšni bivši vojaki, kateri so od presv. cesarja sprejeli spominske svetinje. Po sv. maši nagovor. V nedeljo 25. t. m. pa je na Humu običajno «žegovanje» in procesija. Popoldan po službi božji običajno zborovanje veselih obiskovalcev pri Mrzelovem Martinku ali Podgoralcu. Na zdravje! Bonifacij.

(„Kako je ravnati z mlekom?“) Tako je naslov knjigi, koju je spisal slovenskim živinorejcem, posebno udom mlekarjskih zadržug g. Milan Ivančič v Tolminu. En komad stane 15 kr., 10 komadov vkup 1 gld. Narochi se lahko pri pisatelju ali pa v «Goriški tiskarni» v Gorici.

(**Iz šole.**) Učitelj pri Svetem Križu na Murskem polju je postal gsp. Ivan Pušenjak, podučitelj ravnotam.

(**Graško vseučilišče.**) Profesor cerkvenega prava dr. Rudolf vitez Scherer je poklican na dunajsko vseučilišče na mesto dvornega svetnika dr. Laurina. — Rektorjem na graškem vseučilišču je bil izvoljen prof. dr. Eduard Richter, hud nemški nacionalac.

(**Iz Loke pri Zidanem mostu**) nam poroča prijatelj: Gospod urednik! Naša Loka še ima vedno nemški značaj. Blagovolite z menoj po vasi in ogledujte se nekoliko! Vincenc Kacjan, Mühler, Jozef Gradišnik, Schuhmaher, Viktor Kranjc, Bau et Möbel Tischler, Alois Štangl, Špecerei itd. In poglejte naše vaščane, kaj imajo v rokah? Tagesposto držijo v rokah, a oči obračajo kvišku, ker ne znajo nemški! Tako je naše narodnostno življenje. In nobenega društva nimamo, ki bi že vzbujene navduševalo, zaspane še budilo. Kako pa je v gospodarskem oziru? Istotako slabo, starokopitneži smo, nikdo ne skrbi za naš pouk, nikdo nam ne ustanovi kakega gospodarskega društva. Mi ne napredujemo, mi nazadujemo!

(**Družba sv. Mohorja.**) Po smrti velezaslužnega predsednika dr. V. Müller-ja in dolgoletnega odbornika B. G. Rosbacher-ja je bilo pri družbi sv. Mohorja izpraznjenih dvoje odborniških mest. V smislu družbenih pravil se je zbralo dne 18. t. m. nad 40 celovških udov, da izvolijo nova odbornika. Volitev je vodil dosedanji družbeni podpredsednik preč. g. stolni školastik in poslanec Lambert Einspieler, ki se je v iskrenih besedah spominjal zaslug pokojnih odbornikov za našo družbo. Odbornikom sta nato bila soglasno izvoljena g. c. kr. profesor Jož. Apih in g. stolni kaplan Jož. Hribar. — Odbor je izvolil dosedanjega podpredsednika, preč. g. Lamb. Einspieler-ja predsednikom, in g. blagajnika Šim. Janežič-a podpredsednikom Mohorjeve družbe. — Število udov je letos nekoliko zrastle!

(**Versko življenje v Medjimurju.**) Piše se nam: Meseca maja in junija letošnjega leta se obhaja sv. misijon po župnijah gornjega Medjimurja. Vodi ga glasoviti pridigar č. o. Angjeo Marija Miškov s svojim tovarišem o. Jerolimom Vlahovičem. Oba sta dominikanca iz Splita v Dalmaciji. Prehodila sta že župnije Subotico, Čakovec, Nedelišče, Macinec, Mihaljevce, Sv. Jurij v Lopatinci. Dne 18. junija do 25. se obhaja sv. misijon v Štrigovi, katerega bomo dokončali prihodnjo nedeljo pri podružnici sv. Janeza na Raskrižju, gdje je ravno ta dan veliko prošenje sv. Janeza Krstnika.

(**Egon von Pistor**) se v graški tetki «Tagespošti» huđuje, ne nad «Slovenskim Gospodarjem», ki mu je naredil že toliko potov in preglavic, ampak nad dunajskimi Nemci, ki si hočejo sezidati nemški Narodni dom, da bi v njem zbirali raztresene nemške ude. Dunaj postaja namreč vedno bolj slovanski, kar ni nobeno čudo, kajti Dunaj je glavno mesto po svoji večini slovanske države. Naš prijatelj Egon von Pistor meni sedaj, naj Dunajčani raje pomagajo s svojim denarjem svojim nemškim bratom ob jezikovni meji, ki se morajo tako hudo bojevati za svoj obstanek, ne pa da zidajo Narodne domove. Ljubi gospod Egon von Pistor, mi mislimo, da bo Vaše vpitje ostal le glas vpijočega v puščavi. Niti Šentiljčani že nočejo več za Vami hoditi ter prisegati na Vaše besede, čeravno ste jim župan, še manj bodo storili kaj takega Dunajčani, katerim niste čisto — nič.

Iz drugih krajev.

(**Letošnjih cesarskih manevrov**) v Bistriški dolini na Koroškem se udeleži vse vojaštvo iz Štajarske, Koroške, Kranjske, Primorja, Gorenje Avstrije, Solnograške ter s Tirolskega, in sicer 35 infanterijskih, 13 cesarskih lovskih, 5 lovskih, 3 bosniških, 14 domobrantskih in 10 deželno strelskih bataljonov, skupaj 80 bataljonov. Konjenstvo bo bolj neznatno zastopano.

(**Prijazna nam vlada.**) Vlada, katero podpirajo tudi naši slovenski poslanci, je nastavila v Ljubljani slovenskim tobačnim delavcem zdravnika dr. Höglerja, ki ne razume slovenski, a za slovenski okraj Logatec je imenovala notarja Galleta, ki ni zmožen napravljati slovenskih pisem. Naši državni poslanci pa imajo hvala Bogu tako hladno kri, da jih tudi ta udarec ne bo vznemiril.

(**Shod vagabundov.**) Dandanes vse prireja shode, zakaj bi jih torej tudi potepuhi ne? Tako si je mislil ameriški vagabund Karl Noe ter sklical še za ta mesec v severnoameriško mesto Danville shod vseh vagabundov. Več ko 10.000 lepakov, ki nanzanjajo shod, je dal nabiti ob velikih stezah, po katerih najraje hodijo ne samo naši, ampak tudi ameriški vagabundi. Zanimanje za ta shod je neki med ameriškiimi vagabundi izredno velikanski. Vsak, ki je vsaj nekoliko ponosen na svoj stan, želi se ga udeležiti. V Chicagi se je že sešlo nekoliko vagabundov, ki resno sestavljajo vsopred za znamenit shod. Če ima vsak stan svoje shode, zakaj bi jih vagabundi ne imeli?

(**Čudna pota življenja.**) Leta 1848. je ustrelil sluga Wagner iz ljubosumnosti svojega gospodarja pl. Minutolija, dvornega maršala vojvode Bernharda v Meiningenu. Počakal ga je bil na vrtu, kjer je zavratno izprožil nanj lovsko puško. Wagnerja so obsodili v dosmrtno vožnjo. Nastopil je kazen v Untermaassfeldu. Ko pa je sedanji vojvoda nastopil vlado, je pomilostil Wagnerja po prebiti 18letni kazni. Wagner se je izselil v Ameriko, kjer je v Baltimoru ustanovil svojo družino ter obogatel sčasoma. Sedaj se je vrnil 71letni bivši sluga v domovino, katero je hotel videti še enkrat. Prosil je avdijence pri vojvodi, da se mu zahvali za dobroto in podarjeno novo življenje. Vojvoda ga je sprejel minolega tedna ter izrazil svoje veselje na tem, da ni bil nevrednejši, čoni, katerega je pomilostil pred 33 leti.

(**Visoka tolažiteljica.**) Nedavno se je vozil preko Amstetena 10leten deček iz Št. Pavla domov k očetovemu pogrebu. V Amstetenu je dečka prevladala boleost in začel je plakati. V kupeju I. razreda je sedela gospa, katera je dečka poklicala k sebi ter ga tolažila, da se je končno res pomiril. Pripovedovala mu je, da je tudi že sama mnogo prestala; pred nekaj meseci da je zgubila v Švici na grozen način svojo mater. Koncem svojega potovanja je deček izvedel, da je njegova sopotnica nadvojvodinja Marija Valerija, ki mu je pripovedovala o smrti — cesarice Elizabete.

(**Morilka lastne matere.**) V občini Nemes-Militic, blizo Sambora se je usmrtil kmet Sosbach, ker je njegova žena, vzlic vsem opominom, živela jako razuzdano. Po pogrebu svojega moža se je povrnila Katarina Sosbach k svoji osiveli materi. Mati je britko očitala hčeri, da je tirala svojega moža v samomor. Razjarjena hči je na to pograbila težek železen drog in je z njim z vso močjo udarila večkrat po glavi svojo petinsedemdesetletno mater. Mati je bila kmalo mrtva. Morilko so zaprli.

(**700 pisem**) dobiva vsak dan predsednik francoske republike. Povprečno se med temi pismi v kakih 250 pismih prosi miloščine, v 150 se prosi za politične namene, v 100 se pritožujejo podaniki o različnih uradnikih, 80 pisem je brez vsakega podpisa in v 20 pismih se navadno predsedniku preti z umorom. Predsednik ima posebnega uradnika, da mu čita pisma. Ako bi predsednik sam hotel vsak dan prebrati vsa došla pisma, potreboval bi za ta posel vsak dan blizu dvanajst ur.

(**Celovski slovenski bogoslovci**) so priredili dne 16. t. m. slovesno domačo veselico, na koji se je pelo, sviralo in govorilo. Celovške bogoslovce čaka velika naloga med narodom, zato je za vsakega rodoljuba tolažilno, kedar sliši, kako se marljivo pripravljajo na bodoči težki svoj poklic.

(**Brezplačno pokopavanje mrličev**) se 1. jan. 1900. leta vpeleje v Thurgavskem kantonu na Švicarskem. Izdatke za pokopavanje bosta trpeli občina in država, vsaka polovico. Brezplačno pokopavanje bode veljalo na leto kakih 60 do 70.000 frankov. Poleg Thurgova še kantona Curih in Bern brezplačno pokopujeta mrličev. Na Nemškem je mesto Stuttgart napravilo v tem oziru prvi korak. Pri nas o taki uredbi ni sledu in ga seveda še dolgo ne bode.

(**Snubitev ameriškega milijonarja.**) Nedavno je bilo čitati skoro v vseh newyorskkih dnevnikih, da se želi poročiti Mr. John Norden, najbogateji posestnik rudnikov v Montani, z mladim, lepim ter praktično vzgojenim dekletom, katero dobi od ženina dva milijona dote. Ta inserat je vzbudil v Zjedinjenih državah in tudi izven njih veliko zanimanje in razburjenje. Domačinke, Angležinke, Francozinje, Mehikanke in druge se zbirajo od istega časa vsaki dan pred dvorano, v kateri je od desetih jutraj do štirih popoldne John Norden s svojim tajnikom. Ta nabob pogleda vsako posebej, se nekoliko časa ž njo pogovarja, potem pove svojemu tajniku tiho svoje mnenje o dekletu. K imenom onih, ki Nordenu posebno ugajajo, mora narediti tajnik zvezdico. To traja sedaj že drugi teden. Ko bode zmanjkalo kandidatinj, pride na vrsto ožja volitev.

(**Tožba proti sv. Pavlu.**) Nek atenski list piše: Neko grško dobrodelno društvo v Carigradu je napravilo zbirko. V dotičnem oklicu na grško naselbino je bil primeren stavek iz pisma sv. apostola Pavla na Galačane. Ko je oklic izšel, oglasil se je v tiskarni turški redar ter vprašal, kje stanuje tisti «Pavel», ki je pisal jako prekucijsko pismo Galačanom. Pripomnimo, da je Galata carigradska predmestje. Tiskar odgovori, da je tisti Pavel že nad 1800 let mrtev. Redar misleč, da se tiskar norčuje, začne robantiti ter odvede tiskarja v zapor. Moral je posredovati grški patrijarh, da je tiskarja rešil iz ječe.

Društvene zadeve.

(**Ustanovitev novega katoliškega političnega društva**) za okraj Sv. Lenart v Slov. goricah se vrši dne 25. junija ob 4. uri popoldne v posojilniških prostorih z naslednjim vsopredom: 1. Nagovor začasnega predsednika osnovalnega odbora. 2. Govor o namenu in pomenu društva ter razlaganje društvenih pravil. 3. Sprejemanje novih udov in volitev odbora. 4. Poročilo državnega in deželnega poslanca gsp. Fr. Robiča. 5. Razni predlogi in nasveti. Komur je mar napredek in razvoj slovenskega naroda v imenitnem okraju Sv. Lenarta v Slov. goric., naj pride na shod! Osnovni odbor.

(**Dijaški kuhinji**) v Mariboru so darovali gsp. dr. Pipuš, odvetnik v Mariboru 10 K za Lud. Schelisnika, in g. Jakob Mir, stavbeni tehnik v Radencih je nabral v vinogradu gosp. Osterce med udi križevskega krajnega šolskega sveta 4 K.

(**Za Mutsko šolo**) so darovali o priliki vmeščenja dveh župnikov v župnišču marenberskem 16 K. Ob drugi priložnosti je podaril č. g. Jurij Bezenšek, župnik čadramski, 2 K, Gosp. dr. Fr. Jankovič, njegova soproga in č. g. Matija Škorjanc skupaj 20 K. Narodna gospodična v Marenbergu 1 K. Slovenci ne prenehajte nabirati za mutsko šolo.

(**Bralno in pevsko društvo Maribor**) priredi v soboto dne 1. julija t. l. v prostorih kat. delavskega društva, hôtel «Stadt Wien» v Tegethofovi ulici, ob 1/2 8 uri zvečer V. občni zbor s sledečim vsopredom: a) Nagovor predsednika. b) Poročilo tajnika in blagajnika. c) Volitev novega obora in dveh računskih preglednikov. d) Razni nasveti. Po zborovanju veselica z gled. igro «Posebni vlak» in petjem. Veselica je za odhodnico zelo delavnih članov g. pevovodja Skrbinška in g. Skvarča odbornika, ki se preselita kot nadsprevodnika prvi v Ljubljano, drugi v Velenje. Začetek veselice ob 1/2 9 uri. Vstopnina 20 kr. — Udje prosti. K obilni udeležbi vabi odbor.

(Praktično-socialni učni tečaj) se vrši letos na Dunaju od 10—21. julija. Kdor se ga želi udeležiti, naj se obrne na tajništvo na Dunaju, I. Singergasse 18, kjer dobi karto za 2 gld. Dne 20. julija bo na Dunaju velika krščanska delavska slavnost.

(Kmečko konsumno društvo) na Frankolovem ima izredni občni zbor v svojem poslopiju dne 29. junija t. l. ob 3 uri popoldne s sledečim vsporedom: 1. Poročilo načelstva, 2. Prememba pravil, 3. Slučajnosti. K obilni udeležbi vabi odbor.

(Delavsko podporno društvo v Celju) priredi v nedeljo dne 2. julija t. l. ob polu 3 uri popoldan iz «Narod. Doma» s celjsko narodno godbo na čelu izlet v Leve pri Celju. Pri izletu sodelujejo tudi «Celjski Sokol» in «Celjsko pevsko društvo.» Vspored je zelo zanimiv. Vstop prost.

(Kmetijska zadruga.) V nedeljo dne 25. t. m. ob 4. uri popoldne pride gospod Ivan Kač v Radence k gosp. Jak. Zemljiču, da bo razlagal o kmetijskih zadrugah. Može, posestniki, ne zamudite te lepe prilike in udeležite se v prav obilnem številu koristnega poduka, da tudi mi čim prej osnujemo toli potrebno kmetijsko zadrugo.

(Šoštanjka Čitalnica) napravi na sv. Petra in Pavla dan izlet v Mozirje in priredi tam koncert s petjem in tamburanjem.

(Dolič.) Zadnjo nedeljo 11. t. m. je vstrajno delavni g. l. Kač prihitel semkaj ter domačim in soseskim kmetom razlagal, kako si morejo pomagati in koristiti, če se združijo v kmečko zadrugo. Misel je sprožena, kmeti se zanimajo, ako Bog da, se bode misel tudi uresničila.

(Kmetijsko bralno društvo) v Slivnici pri Celju zboruje 25. t. m. to je na kresno nedeljo po večernicah v šoli s sledečim vsporedom: 1. Izročitev družinske premije (40 K) Jožetu Šalomonu, 57 let službujočemu hlapcu pri enej hiši, namreč pri Matiju Zelič, kmetu v Voglajni. 2. Kmetško vprašanje. 3. Vpisovanje novih udov. 4. Slučajnosti. K mnogobrojni udeležbi vabi odbor.

(Mili darovi za družbo vednega čiščenja): Sv. Peter pri Radgoni 50 gld., Sv. Štefan pri Žusmu 12 gld., Prihova 13 gld. 50 kr., Loka 30 gld., Polzela 25 gld., Sveti Peter pri Sv. Gorah 7 gld., Braslovče 28 gld. 71 kr., Sv. Peter pri Savinji 16 gld. 30 kr., Trbovlje 15 gld. 85 kr., Kapela pri Brežicah 3 gld. 60 kr., Sv. Benedikt v Slov. Goricah 10 gld. 20 kr., Polenšak 40 gld., Zreče 8 gld. 50 kr.

Loterijne številke.

Trst 17. junija 1899: 83, 82, 70, 4, 51
Linc » » » 71, 84, 85, 4, 86

Krščansko dobro delo, zraven pa še sreča!

Iščejo se v vsaki fari zanesljive osebe, možki ali ženske, trgovci in drugi, ki bi hoteli za dobro plačilo prodajati srečke (lose) za zidanje nove farne cerkve pri Sv. Magdaleni v Mariboru. Kdor bi hotel razpečavati srečke, naj naznani farnemu uradu sv. Magdalene v Mariboru svojo addresso in koliko sreček želi. Več se mu bo potem pismeno naznanilo. (Srečke so po eni kroni. Dobitki so 1 par težkih volov, dve molzni kravi, 10 polovnjakov dobre starine itd. Srečkanje bo šele 31. avgusta t. l.; izsrečkane številke in dobitki se bodo hitro po izsrečkanju objavili v „Slov. Gosp.“)

Hennebergova svila

meter 45 kr. do 14 gld. 65 kr., pristna le tedaj, ako se naroči naravnost v mojih tovarnah; črna, bela in barvana; tkanine, barve in vzorci po najnovejši šegi. Zasebnikom poštnine in carine prosto na dom. Vzorci obratno.

G. Hennebergove tovarne za svilo (c. in kr. dvorni zalagatelj) v Zürichu.

Postranski zaslužek,

trajen in rastoč, ponuja se spoštovanim, deloljubnim in stalno naseljenim osebam s prevzetjem zastopa domače zavarovalne družbe prve vrste. Ponudbe pod „1798“ Gradec, poste restante.

Dobra, varčna kuhinja.

Maggi-Jevo juhino sladilo je edino, ki more v trenutku močno napraviti vsako juho in vsako slabotno pomako; — le nekaj kapljic zadostuje. Dobiva se v originalnih steklenicah od 50 vinarjev naprej v vsaki delikatesni, kolonijalni in špecarijski prodajalnici in drogerijah. Originalne steklenice se zopet po ceni napolnjujejo z Maggi-jevim juhinih sladilom.

Vožnje karte
in
tovorni listi

Ameriko.

Kralj. belgijski poštni parnik

Red Star Linie iz Antwerpna naravnost v **Novi Jork in Filadelfijo.**

Koncesijovana od visoke c. kr. avstrijske vlade. Pojasnila daje radovoljno

Red Star Linie, Dunaj IV., Wiednergürtel 20,
ali

Julij Popper, Bahnstrasse 8, Innsbruck. 20

Šlikarski in pleskarski pomočniki

se takoj sprejmejo pri 3-3

Fran Kolarju
Maribor, Viktringhofgasse 23.

Za vinorejce!

Koristna knjižica o načinu, kako se uspešno obraniti 3-8

peronospore ali strupene rose se dobi pri nje pisatelju. Velja 12 kr., s pošto 14 kr. Pri večjem naročilu popust.

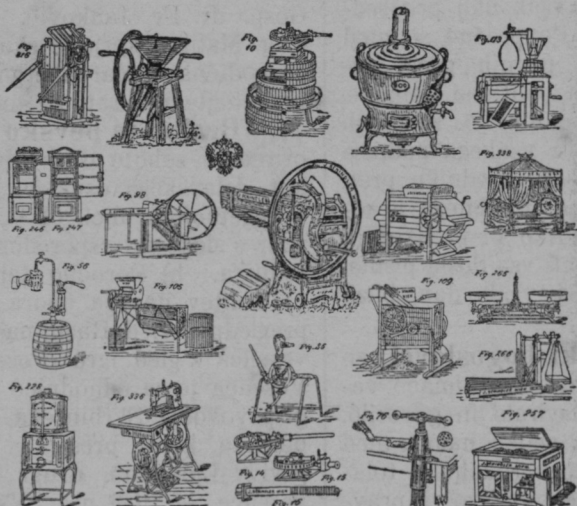
Anton Kosi,
učitelj v Središču na Štajarsk.

Janez Schindler,

Dunaj III., Erdbergstr. 12, pošilja zastoj vsakemu cenilniku v slovenskem jeziku. V tistem se nahaja več ko 300 podob različnih strojev in orodja za poljedelstvo, obrt in hišne potrebe. Cene nižje, kakor povsod drugod. Pošilja se na poskušnjo. Realna postrežba se jamči. Plačila prav ugodna. Solidni krščanski prekupci se iščejo.

Janez Schindler,

c. kr. 5-18 lasinik privilegij.
Dunaj III., Erdbergstrasse 12

Razglas!

Okr. hranilnica v Rogatcu

obrestuje od 1. januarija 1899 naprej vse hranilne vloge s 4 1/2% in jemlje zato od vseh hipotekarnih posojil po 5 1/2% obresti. Omenjena hranilnica prevzame, kakor do sedaj, plačevanje rentnega davka od obresti hranilnih vlog.

Okrajna hranilnica v Rogatcu, dne 8. junija 1899.

Načelnik ravnateljstva:

Franc Strafella,

2-3

c. kr. notar.

Umetno-obrtna delavnica

cerkvenih kamnoseških in podobarskih del

kamnoseka **J. F. PEYER-ja** priseženega izvedenega
v **Mariboru,**

Kokoschnegg-Allee, Hilariusstrasse, Carneristrasse.

Izdeluje altarje, prižnice, obhajilne mize, krstne kamene, okna, itd. itd. Tudi prevzema mere prostorov za omenjene predmete, kakor tudi originalne načrte.

Posebno se bavi z napravo **nagrobni**h spomenikov. Prav velika zaloga dogotovljenih novih nagrobni kamenov od peščenega kamena, mramorja, granita in sijenita.

Solidna postrežba in prav nizke cene.

Lekarna
Trnkóczy
v Ljubljani (Kranjsko)
priporoča naslednja, dobro preskušena zdravila:

Najceneje se dobiva v tej lekarni pri naročitih po pošti, ter se od tu pošilja koj celo samo en komad.

Štedljivim gospodinjam, dojenčkom, otrokom, nervoznim, rekonvalescentnim, slabotnim, tistim, ki trpijo vsled pomanjkanja krvi in bledice, vsakemu bolniku, sploh vsakemu se priporoča mesto slabe, razburjajoče kave in ruskega čaja **dr. pl. Trnkóczyjev kakao-sladni čaj** kot okusno, redilno, zdravo in ceno živilo. Zavoj (1/4 kile vsebine) 20 kr., 14 zavojev samo 2 gld. 25 kr.

Doktor pl. Trnkóczy-ja
želodečne kapljice. Dobro sredstvo za želodec. — 1 steklenica 20 kr., 1 tucet 2 gld.

Doktor pl. Trnkóczy-ja
krogljice odvajalne (čistilne) čistijo želodec. — Škatlja 21 kr., zamotek 1 gld. 5 kr., pet zamotkov 4 gld. 75 kr.
Pocukrene krogljice. 1 škatulja 40 kr., 3 škatulje 1 gld.

Varstvena znamka.

Doktor pl. Trnkóczy-ja
prsni, pljučni in kašljev sok ali zeliščni sirup, sestavljen z lahko raztvorljivim vapnenim železom, utiša kašelj, raztvorja sliz, ublažuje bol in kašelj, vzbuja slast do jedi in tvori kri. — 1 steklenica 56 kr., pol tucata 2 gld. 50 kr.

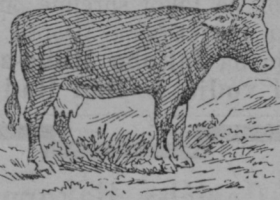
Doktor pl. Trnkóczy-ja
protinski ali drgnilni cvet (udov cvet, Gichtgeist) je kol bol utešujoče, ublažujoče drgnenje za križ, roke in noge, kot zopet poživiljajoče drgnenje po dolgi hoji in težkem delu itd. priporočljiv. — 1 steklenica 50 kr., 6 steklenic 2 gld. 50 kr.

Doktor pl. Trnkóczy-ja tinktura za kurja očesa, izkušeno sredstvo zoper boleča kurja očesa, bradovice, utrpjenje kože, žulje in ozeblino. Ima to veliko prednost, da se samo le s priloženim čopičem bolečino namaže. Steklenica po 40 kr., 6 steklenic 1 gld. 75 kr.

Ker je vedna skrb p. n. ekonomov, poljedelcev, živinorejcev itd. obrnena na ohranjenje zdrave in krepke živine, opozarjamo jih posebno na naše dijetetične redilne preparate za živino.

Dokt. pl. Trnkóczya
Živinški redilni prašek za notranjo rabo pri kravah in konjih. Že skoro 50 let z najboljšim uspehom v rabi, kadar živina noče žreti, za zboljšanje mleka. Zamotek z navodom kako se more rabiti 50 kr., 5 omotov 2 gld.

Prašičji redilni, krmilni prah. Varstveno in dijetetično sredstvo za prašiče. Za znotranjo rabi, služi za tvorbo mesa in tolšče. 1 zamotek 25 kr., 5 omotov samo 1 gld.

Varstv. znamka.

Žganjarija
R. Wieser-ja v Hočah pri Mariboru.
Največa žganjarska zaloga na Štajarskem po čuda nizkih cenah. Zdravilski konjak za bolestanike in okrevalce kemično razložen in spoznan za čisto vinsko prekapnino. 22

Izvrstno olje iz kostij
za šivalne stroje, kolesa, kakor tudi izvrstno olje za svetljava, ki se ne kadi, za kolesne svetilke, iz tovarne olja iz kostij H. Moebius & Fils, Basel (Švica). Dobi se pri: Jan. Erhartovih naslednikov R. Strassmayer, puškar.
Francu Neger, trgovina za šivalne stroje in kolesa.
Herm. Prosch, trgovina za šivalne stroje in kolesa. 20-26

Na želodcu
in vsled starosti slabotnim priporoča **Benedikt Hertl**, posestnik graščine Golitsch pri Konjicah, 10 let stari, duha in telo krepčajoči naradni „Cognac“, pripravljen (ekstrahiran) iz njegovih lastnih vin. 4 steklenice z zabožkom 6 gld. franko na vsako pošto.
Posamezne steklenice po 1 gld. 50 kr. se vedno dobivajo pri **Al. Quandest**, Maribor, Gosposke ulice. 23-50

Najboljše kose in srpe
po najnižji ceni se dobijo pri **Štefanu Kaufmannu**, železni stacunar v Radgoni. 5-6

Razpis!

«Hranilno in posojilno društvo v Ptuj» registr. zadruga razpisuje s tem službe:

- I. knjigovodje,
- II. praktikanta, oziroma pomožnega uradnika.

Glede prve službe se zahteva, da ima prosilec spričevala trgovinske akademije sli vsaj trgovinske šole, da je prosilec že delj časa služboval pri kaki posojilnici ali hranilnici ter da je večš slovenskega jezika v besedi in pisavi.

Prva plača znaša 1200 gold. na leto in se služba lahko takoj nastopi. Glede druge službe se zahteva, da je prosilec z dobrim uspehom zvršil trgovinsko šolo ali vsaj spod. gimnazijo, spodnje realko ali obrtno šolo. Plača po dogovoru.

Obe službi ste razpisani do **15. julija 1899.**

ter se imajo prošnje s potrebnimi spričevali vred poslati ravnateljstvu zadruga. 1-3

Razglas!

Na štajarski deželni kmetijski šoli v Grottenhofu pri Gradcu se bode začetkom prih. šolskega leta 1899/1900, t. j. začenši s 15. sept. 1899. oddalo večje število prostih deželnih prostorov.

Nalog šole je nadalje izobraziti sinove štajarskih kmetov v gospodarskem poklicu na podlagi ved, pridobljenih v ljudski šoli.

Vsak vzgojenec mora ostati dve, če ima pa slabo spričevalo glede svojega znanja, tri leta na zavodu, je ondi z vsem priskrbljen, dobi kmečko hrano, ter se mora udeleževati poduka, kakor tudi vseh gospodarskih del. Za obleko in šolske potrebe skrbi vsak sam.

Za časa vstopa v zavod ne smejo biti gojenci starejši nego 16 let, telesno morajo biti krepki in zdravi, lepega obnašanja, primesti s seboj odpustnico ljudske šole in biti vajeni kmečkega dela.

Prošnjiki za navedene prostore naj svoje prošnje, opremljene s krstnim listom, domovnico, spričevala zdravja, nastavljenih osepnic in nrvnosti, ter s šolskim naznanilom, kakor tudi po županu potrjenim dokazom o premoženju, osebno izročijo ravnateljstvu de-

želne kmetijske šole najpozneje vsaj do

15. julija 1899.

kjer se morajo dati izprašati o znanju, pridobljenem v ljudski šoli.

V Gradcu, dne 9. junija 1899.

Štaj. deželni odbor.

Vabilo

k občnemu zboru

„Kletarskega društva“ v Ormoži vp. zad. z om. zav.

(Friedauer Kellerverein registrirte Genossenschaft mit besch. Haft.)

ki se odredi

na petek dne 30. junija 1899.

ob 9. uri predpoludne v posojilnični pisarni v Ormožu sledečim

dnevnim redom:

1. Poročilo načelnikovo.
2. Polaganje računov in bilance za leto 1898.
3. Poročilo nadzorstva o računskem zaključku in bilanci za leto 1898.
4. Sklep o porabi čistega dobička.
5. Slučajni predlogi.

Ormož, 19. junija 1899.

Dr. J. Geršak, nač. namest. **F. Hanželič,** načelnik.

Vabilo.

Načelstvo Marenberške posojilnice naznanja, da se vrši

dne 26. junija t. l. ob 3 pop. izvanredni občni zbor s sledečim

dnevnim redom:

1. Popravek letnega računa.
2. Izvolitev načelnikovega namestnika radi odhoda dosedanjega.
3. Razni nasveti.

Ako bi ob 3 uri ne bilo zadostno število udov, sklevalo se bode ob 4 uri istega dneva brez-pogojno.

Načelstvo.

Delavno dekle

ki zna nekoliko šivati, sprejme se v nekeje večje trgovini žita in žganja. — Naslov se izve v knjigarni **W. Blankeja v Ptuj**. — Želi se spričevala na vpogled. 1-3

Umetno stavbarsko-klesarski obrt Murnikovih naslednik.

Anton Gajser,
lastnik.

Kaiserstr.-Theatergasse št. 18.
Obstoji že 40 let.

Karol Kocijančič,
klesarski mojster.

v Mariboru.

Največja zaloga na Spod. Štajar. gotovih, novih nagrobnih kamenov iz marmorja, sijanita in granifa. — Marmorne plošče vsake boje in velikosti so vedno v pripravi. 1-20

„Naša Straža“

Usnjarski mojster

z malo gotovino bi se lahko naselil

v večjem trgu na slovenskem Štajarskem na zelo ugodnem mestu. Slovenskemu narodnemu zdravniku se nudi lepa prilika, naseliti se v velikem, bogatem trgu na Spodnjem Štajarskem, kjer bo imel sigurno zelo lepo prihodnost.

V ravno tem kraju se bo prihodnje leto oddajala edina slovenska gostilnica v najem; gostilna je jako dobro obiskana, ker v njo zahajajo vsi narodni krogi iz trga in okolice. 5-5

Kdor želi kaj natančneje izvedeti, naj se obrne do „Naše straže“ v Ljubljani.

Kdor še vedno ni ud „Naše straže“ naj pristopi; udnina znaša 1 K. na leto, ustanovna pa 50 K. —

„Antiperonospora“

Numa Dupuy-jeva & drug.,
DUNAJ, 61, Windmühlgasse 33

se lahko raztopi, lahko prevaža, ima enako moč, kakor galica mešana z apnom, a je mnogo cenejša, ne maši nikdar luknjic na škropivnicah. Zavoj za 1 hktl. hladne vode stane 30 kr. — Cenilnik gratis in franko. Glavno skladišče v Mariboru pri F. P. Holasek, v Ptuj pri bratih Mauretter, v Ljutomeru pri A. Huber, trgovcu z železom, v Radgoni pri Lud. Kiss, v Celju 4-6 pri Jos. Matai.

Primerna birmska darila!

Molitvenike

v obeh deželnih jezikih, različno vezane, od 25 kr. naprej priporoča v mnogobrojni izbiri 5-6

A. Platzer,

trgovec s papirjem, pisalnim orodjem, z molitveniki in šolskimi knjigami. — V Mariboru, Gosposka ulica št. 3.

Venček cerkvenih pesmi za šolarje

je te dni izšel v VI. popravljenem natisu. Komad velja 10 kr., 50 komadov za 4 gld., 100 komadov 6 gld. 80 kr. **proti predplačl.**

Poštnina za komad 2 kr., za 50 in 100 komadov 15 kr. **Naročuje se v tiskarni sv. Cirila v Mariboru.**

Opomba. Pripravlja se tudi izdaja s sekiricami, t. j. spremljevanjem za organiste.

Na prodaj!

Posestvo, lepa hiša s 3 sobami, kuhinja, velika klet, hlevi za krave in svinje, do 5 oralov zemlje, lep sadonosnik, blizu železne postaje. Prodaja se prostovoljno. Več se izve pri upravi tega lista. 3-3

KUVERTE

s firmo priporoča
tiskarna sv. Cirila v Mariboru

Soliden kočijaž

z mesečno plačo 10 gld. se sprejme pri **Mariji Lepoša, na Bregu pri Ptuj.** 2-2

Učenec zmožen slovenskega in nemškega jezika se sprejme v trgovini z mešanim blagom. Kranjci imajo prednost. **Jos. Petritsch, trgovec, pošta Strigova-Stridó.** 2-2

Svoji k svojim!

Anton P. Kolenc,
trgovec v Celju
v „**Narodnem domu**“
in „**pri kroni**“.

Priporoča čast. duhovščini in slav. občinstvu svojo bogato zalogo raznovrstnega

špecerijskega blaga

po jako nizkih cenah, kakor tudi vino, na debelo in drobno.

Naznanjam, da kupujem tudi letos, kakor vsako leto vsakovrstne cvetke, rastline in koreninice lepo v senci posušene, in jih bom dobro plačal. — Nadalje kupujem vsake vrste deželnih pridelkov, kakor: oves, pšenico, rž, ječmen, ajdo, proso, konoplje, laneno seme. Vzamem tudi še fižol vsake vrste in vsako množino, kakor tudi jajca in kuretnino. Kupim tudi suhe gobe, orehe, suhe in sveže hruške, želod itd., vse po najvišjih cenah. — Častitim gg. duhovnikom naznanjam, da imam vsakovrstne pristno čebelno-voščene sveče v zalogi.

Prodajam 10 vagonov krompirja za seme. Rožnega (Rosen) in belega. — Pristno čisto delno seme a kg. 60 kr.

Z veselošpovanjem 4—

Anton P. Kolenc.
„Pri dobrem pastirji!“

V najem ali prodaj!

je malo posestvo s hišo in gospodarskim poslopjem. Sosebno je za krčmo ali kako obrt ali trgovino z mešanim blagom prav pripravno. Naslov: Janez Šerbec, na Velkem kamnu, pošta Reichenburg.

Služba organista in cerkovnika se more nastopiti 1. julija 1899; prosilci naj se osebno oglasijo pri cerkvenem predstojništvu v Šmartnu pri Šaleku. 3-3

Cerkovniške

službe išče za vsako delo sposobna samska, trdna oseba z dobrimi spričevali. Več pove upravništvo.

Stavbeni risar ki je več slovenskemu in nemškemu jeziku, spreten v risanju in praktičen na stavbi, se takoj sprejme. Mesečna plača po pogodbi. Dopisi se pošiljajo na **Jakoba Mühr-a** stavbeni vodja, p. Bad Radeln.

„Goriška tiskarna“

A. Gabršček
v Gorici, Gosposka ulica 9.

priporoča:

1. „Slovanska knjižnica“, izhaja v snopičih po 1krat na mesec, cena gld. 1.80 na leto, posamič 18 kr. Doslej izšlo 85 snopičev.
2. „Knjižnica za mladino“, 24 trdo vezanih snopičev à 25 kr.
3. „Ben Hur“, sloveči roman iz Kristusove dobe Angleža Wallace; cena po pošti gld. 1.30.

Razun teh še več drugih knjig. **Imenik na zahtevanje gratis in franco.**

V Mariboru prodaja vse te knjige knjigarna 8-10 **W. Blanke** prej **Kaltenbrunner.**

Išče se malo

posestvo z stanovanjem, v bližini cerkve v najem ali na prodaj. Naslov se izve pri uprav. „Slov. Gosp.“ 3-3

Autonomna past za množico živalij.

Za podgane gl. 2, za miši gl. 1.20. Vlovi v eni noči, ne da bi se pazilo na njo, do 40 komadov, ne zapusti nobenega duha in se stavi sama. Past za ščurke (grile) „Eolipse“, polovi v eni noči po 1000 ščurkov ali grilov. Stane gld. 1.20. Povsod najboljši vspehi. Se pošilja proti poštini povzajem. 7-12

M. Feith, Dunaj, II., Taborstrasse 11/b.

Oženjen

orglav. in mežnar

z dobrim spričevalom, išče službe, skupno ali posamezno, kjer bi lahko imel malo trgovino. Več pove uprav. „Sl. Gosp.“ 2-3

Prodaja se

hiša št. 125 v Studencih. — Ima 5 stanovanj, 2 vrta, kleti in drvarnice Vpraša se v hiši. 3-3

Domača tvrdka!

Podpisana ima v zalogi najraznovrstnejše trpežno, krasno blago za bandera, baldahine, raznobarvne plašče, kazule, pluviale, dalmatike, velume, albe, koretelje, prte itd.

sploh vse, kar se rabi v cerkvi pri službi božji. — Prevzema tudi vezenje, prenovljenje stare obleke in vsa popravila. — Izdeluje ročno in pošteno po najnižji ceni bandera in vse drugo obleko.

Prečastite gospode prosim, da se blagovolje pri naročilih ozirati na domačo tvrdko ter ne uvažujejo tujih tvrdk, društev in potujočih agentov.

Zagotavlja hitro in najpoštenjšo postrežbo in najnižjo ceno, zatrjuje, da bode hvaležna tudi za najmanjše naročilo.

Najodličnejšim spoštovanjem se priporoča 41-52

Ana Hofbauer,
imejateljica zaloge cerkvene obleke, orodja in posode
v Ljubljani,
Wolfve ulice št. 4.
Domača tvrdka!

Štacunar

R. Bračko,
po ceni v Ptuj po ceni v novi poštni hiši

ima prav veliko zalogo kisline ali špirta za jesih 1 liter po 1 gld. Od 1 litra kisline se naredi po 30 litrov močnega jesiha. Vinski cvet za izdelovanje olčnice 1 liter 1 gld. 40 kr. Suha pešarska moka 1 kg. 10, 12, 14, 16, 18 kr. Sladkor v grudi 1 kilog. 38 kr. Fina kava 1 kg. 1, 1.20, do 2 gl. Riž 1 kg. po 12, 13, 14, 16 kr. Domači špeh 1 kg. 64 in 70 kr. Fino laško olje 1 liter 40, 48 in 60 kr. Milo ali žajfa cel funt za 10, 12, 14 in 15 kr. Miline sveče zavoj 35 kr. Zaloga najfinjša maže za vozove, črevlje. Gumi za cepljenje in galico deželnega poljskega društva prodajam po najnižji ceni. — Vam naznanim, da imam brata v Trstu, kateri mi vedno najboljšo kavo, riž, fino laško olje, rozine itd. po ceni in iz prve roke pošlje. 5-6